

RS
USREPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE

Beethovnova ulica 10, SI - 1000 Ljubljana
t +386 (0)1 477 64 00 f +386 (0)1 251 04 51
e info@us-rs.si w www.us-rs.si

Številka: U-I-393/22-4
Datum: 4. 9. 2023

Občina Dobrovnik – Občinski svet
Dobrovnik 297
9223 Dobrovnik

OBČINA DOBROVNIK
DOBROVNAK KÖZSÉG

Prejeto 06 -09- 2023		
Org. enota	Številka	Priloga
12	007-0003/2023	

ZADEVA: Pobuda za oceno ustavnosti in zakonitosti 3. člena Odloka o določitvi volilnih enot za izvedbo lokalnih volitev v Občinski svet občine Dobrovnik (Uradne objave Občine Dobrovnik, št.5/02, 4/06, 3/14, 4/18 in 6/22)

Na podlagi prvega in četrtega odstavka 26. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12, 23/20 in 92/21 – ZUstS) Vam v prilogi pošiljam pobudo Istvána Kovácsa, Dobrovnik, za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti 3. člena Odloka o določitvi volilnih enot za izvedbo lokalnih volitev v Občinski svet občine Dobrovnik (Uradne objave Občine Dobrovnik, št.5/02, 4/06, 3/14, 4/18 in 6/22).

O navedbah v pobudi se lahko izjavite v roku **60 dni**.

S spoštovanjem.

dr. Neža Kogovšek Šalamon
Sodnica

PRILOGA:
– pobuda s prilogami

RS

REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE

1

USTAVNO SODIŠČE RS

SPREJEMNA ŠT.

7457607178

U-1

U-1-393/22-1

PREJETO

02-11-2022

•OSEBNO

•PO POŠTI

•PO FAXU

Datum vložitve

Izpolni glavna pisarna Ustavnega sodišča Republike Slovenije

ODDANO NA POŠTO

Lendava

2

DNE

29.10.2022

KRAT

PRILOG.

Podpis

POBUDA ZA ZAČETEK POSTOPKA

za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti

1

IZPODBIJANI AKT

Predlagatelj izpodbija 3. člen Odloka o določitvi volilnih enot za izvedbo lokalnih volitev v Občinski svet občine Dobrovnik (Uradne objave Občine Dobrovnik, št.5/2002, 4/2006,3/2014 in 4/2018) spremenjen po Odloku o spremembah in dopolnitvah odloka o določitvi volilnih enot za izvedbo lokalnih volitev v Občinski svet občine Dobrovnik z dne 30.8.2022 (Uradne objave Občine Dobrovnik 6/2022 z dne 31.8.2022), kateri je bil sprejet oz. izdan s strani občinskega sveta občine Dobrovnik

2

POBUDNIK

ISTVÁN KOVÁCS

DOBROVNIK 9A/DOBRONAK 9A

9223 DOBROVNIK/DOBRONAK

5

BS

3

ZASTOPANJE

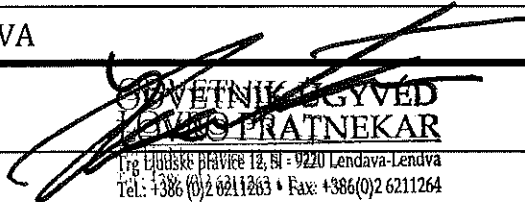
3.1

Pooblaščenec

ODVETNIK LOVRO PRATNEKAR

TRG LJUDSKE PRAVICE 12

9220 LENDAVAL

ODVETNIK LOVRO PRATNEKARTrg ljudske pravice 12, SI - 9220 Lendava-Lendva
Tel.: +386 (0)2 6211263 • Fax: +386(0)2 6211264

4

UTEMELJITEV POBUDE

4.1

Pravni interes

Izpodbijani Odlok izdan s strani Občinskega sveta občine Dobrovnik glede določitve volilnih enot za izvedbo lokalnih volitev v Občinski svet občine Dobrovnik neposredno posega v pravne interese oz. pravni položaj pobudnika, saj bo glede na stalno prebivališče volil člane občinskega sveta v volilnih enoti, ki je bila določena z izpodbijanem odloku.

Pri čemer se potrdilo o stalčnem prebivališču iz katerega je razvidno, da ima pobudnik v občini Dobrovnik stalno prebivališče, kar pomeni, da ima pobudnik v skladu s 4. odstavkom 5. člena Zakona o lokalnih volitvah volilno pravico v občini, v kateri ima prijavljeno stalno prebivališče.

4.2

Navedbe o pravočasnosti pobude

Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o določitvi volilnih enot v Občinski svet občine Dobrovnik je bil s strani Občinskega sveta občine Dobrovnik sprejet dne 30.8.2022 in dne 31.8.2022 objavljen v glasilu Uradne objave Občine Dobrovnik 6/2022 in s tem dnem se je predlagatelj tudi seznanil s predpisom.

- 43. člen Ustave RS (volilna pravica)
- 153. člen Ustave RS (usklajenost pravnih aktov)
- 20. člen ZLV

Občinski svet občine Dobrovnik je na svoji 27. redni seji dne 30.8.2022 sprejel Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o določitvi volilnih enot za izvedbo lokalnih volitev v Občinski svet občine Dobrovnik (Uradne objave Občine Dobrovnik, št. 5/2002, 4/2006, 3/2014 in 4/2018).

Pri čemer je občinski svet z navedenim odlokom določil volilne enote za izvedbo volitev občinskih svetnikov.

Z navedenim odlokom je občinski svet spremenil 3. člen Odloka o določitvi volilnih enot za izvedbo lokalnih volitev v Občinski svet občine Dobrovnik in določil 7 volilnih enot in sicer:

- 1.VOLILNA ENOTA, katera obsega območje naselja Žitkovci in iz katere se voli 1 član občinskega sveta;
- 2.VOLILNA ENOTA, katera obsega območje naselja Strehovci in iz katere se voli 2 člana občinskega sveta;
- 3.VOLILNA ENOTA, katera obsega območje naselja Dobrovnik od hš.001 do hš.115F in od 297 do 298 in iz katere se volita 2 člana občinskega sveta;
- 4.VOLILNA ENOTA, katera obsega območje naselja Dobrovnik od hš.116 do hš.296A in od 299 do 340 in iz katere se volijo 3 člani občinskega sveta;
- 5.VOLILNA ENOTA, katera obsega območje občine Dobrovnik in iz katere se volita 1 člana občinskega sveta-predstavnika madžarske narodne skupnosti;
- 6.VOLILNA ENOTA, katera obsega območje občine Dobrovnik in iz katere se volita 1 člana občinskega sveta-predstavnika predstavnika pripadnika slovenskega naroda;
- 7.VOLILNA ENOTA, katera obsega območje občine Dobrovnik in iz katere se volita 1 člana občinskega sveta-predstavnika romske skupnosti.

Pri čemer pa je navedeni člen oz. določene volilne enote od 1. do 4. v nasprotju z 20. členom Zakona o lokalnih volitvah, ki izrecno določa, da se morajo volilne enote oz. da morajo biti volilne enote oblikovane tako, da se en član občinskega sveta voli na približno enako število prebivalcev.

Z izpodbijanem odlokom oz. z volinimi enotami, kot so določene, pa je to načelo kršeno, saj se v 1. VOLILNI ENOTI voli en član občinskega sveta na 89 volivcev v 4. VOLILNI ENOTI pa se voli en član občinskega sveta na 181 volivcev.

Navedena določitev volilnih enot je tako nedvomno v nasprotju z določili prvega odstavka 43. člena Ustave RS, ki določa, da je volilna pravica splošna in enaka.

Enakost volilne pravice pa pomeni enako vrednost glasu vsakega volilca, ta pa se doseže tako, da se pri oblikovanju volilnih enot upošteva načelo, da se en član predstavniškega telesa voli na približno enako število prebivalcev oziroma volilnih upravičencev. Pri čemer je pogost način kršitve enakosti volilne pravice oblikovanje različno velikih volilnih enot (nedopustna volilna geometrija). Tako je za doseg enakosti volilne pravice pri oblikovanju volilnih enot nujno treba upoštevati načelo, da se na približno enako število prebivalcev oz. volilnih upravičencev voli po en član predstavniškega telesa.

Z oblikovanjem volilnih enot od 1. do 4. kot je to določeno v izpodbijanem odloku pa je le-ta tudi v izrecnem nasprotju s tretjim odstavkom 153.člena Ustave RS, ki določa,

da morajo biti podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu z ustavo in zakonom. Odlok občinskega sveta je podzakonski predpis in mora torej biti v skladu z določili Zakona o lokalnih volitvah, konkretno s prvim odstavkom njegovega 20. člena, poleg tega pa mora tudi upoštevati oz. spoštovati temeljna ustavna načela.

Občinski svet občine Dobrovnik je v izpodbijanem odloku določil za volitve 8 članov občinskega sveta 4 volilne enote in sicer se v 1. VOLILNI ENOTI voli 1 član občinskega sveta, v 2. in 3. VOLILNI ENOTI se volita 2 člana občinskega sveta ter v 4. VOLILNI ENOTI pa 3 predstavniki občinskega sveta.

Pri čemer so z odlokom določena še 5., 6. in 7. VOLILNA ENOTA, katere obsegajo območje celotne občine in v katerih se voli en član občinskega sveta, kot predstavnik madžarske narodne skupnosti, predstavnik pripadnika slovenskega naroda in predstavnik romske skupnosti.

Po podatkih predlagatelja ima občina Dobrovnik 1263 prebivalcev in kot je razvidno oz. izhaja iz števila volilnih upravičencev za redne volitve v občinske svete in županov z dne 5.9.2022 je v občini Dobrovnik sta od le-teh 1102 volilna upravičenca.

Ob popolnem upoštevanju načela iz 20. člena Zakona o lokalnih volitvah oz. enakosti volilne pravice bi se tako moral en član občinskega sveta izvoliti na 157 oz. 158 prebivalcev, glede na volilne upravičence pa na 137 oz. 138 volilnih upravičencev 1 član občinskega sveta.

V konkretnem primeru glede določenih volilnih enot ter števila volilnih upravičencev v teh volilnih enotah in števila voljenih članov pa so odstopanja od povprečja v Občini po po volilnih enotah naslednja:

1. VOLILNA ENOTA- prebivalcev 117 od katerih je 89 volilnih upravičencev in se voli 1 član občinskega sveta (26% navzdol glede na prebivalce in 36% glede na volilne upravičence);
2. VOLILNA ENOTA- prebivalcev 236 od katerih je 197 volilnih upravičencev voli 2 člana občinskega sveta torej 1 član na 118 prebivalcev oz. 98,5 volilnih upravičencev voli 1 člana (26% navzdol glede na prebivalce in 29 % glede na volilne upravičence);
3. VOLILNA ENOTA -po izračunih predlagatelja 304 prebivalcev od katerih je 272 volilnih upravičencev voli 2 člana občinskega sveta torej 1 član na 152 volilnih upravičencev oz. 136 volilnih upravičencev voli 1 člana (4 % navzdol glede na prebivalce in 2 % glede na volilne upravičence);
4. VOLILNA ENOTA- po izračunih predlagatelja 606 prebivalcev od katerih je 544 volilnih upravičencev voli 3 člane občinskega sveta torej 1 član na 202 prebivalca oz. 182 volilnih upravičencev voli 1 člana (28% navzgor glede na prebivalce in 32 % glede na volilne upravičence)).

Glede na podane izračune je tako nedvomno in nesporno zaključiti, da so odstopanja od temeljne zahteve, ki izhaja iz načela enakosti volilne pravice in izrecne zahteve po prvem odstavku 20. člena Zakona o lokalnih volitvah bistvena. Najmanjša odstopanja od "idealnega" povprečja je pri tretji volilni enoti. Takšno odstopanje (maksimalna relativna deviacija) pa je več kot 50% glede na prebivalce in več kot 60% glede na volilne upravičence, kar pa nedvomno in nesporno pomeni kršitev prvega odstavka 20. člena Zakona o lokalnih volitvah in poseg v enakost volilne pravice. Tako veliko odstopanje pri oblikovanju volilnih enot pomeni kršitev enakosti volilne pravice v vsakem primeru, tudi če bi morebiti obstajali razlogi, ki bi opravičevali ne bistvena odstopanja.

Glede na navedeno so tako določbe 3. člena odloka, v delu, ki se nanaša na prvo do četrto volilno enoto, v neskladju s prvim odstavkom 43. člena in tretjim odstavkom

153. člena ustave ter v neskladju s prvim odstavkom 20.člena Zakona o lokalnih volitvah.

Glede na navedeno ter nesporne kršitve tako ustave, kot tudi zakonodaje je nedvomno izpodbijani del odloka razveljaviti z navodilom občinskemu svetu, da se volilne enote oblikujejo na način, ki bo v skladu z ustavo in zakonom in nenazadnje tudi z 2. členom Odloka o določitvi volilnih enot za izvedbo lokalnih volitev v Občinski svet občine Dobrovnik, kateri sam določa, da se volilne enote oblikujejo tako, da se predstavniki v občinski svet volijo na približno enako število prebivalcev, kar pa ob deviaciji med volilnimi enotami več kot 50%, nedvomno ne pomeni in zagotovo tudi ne pomeni, da se na približno enako število prebivalcev voli predstavnik v občinski svet.

Nenazadnje pa je Ustavno sodišče RS že v zadevi U-I-319/98 z dne 6.7.2000 in v zadevi U-I-326/02 z dne 25.9.2002 ob nižjih oz. ob podobni maksimalni relativni deviaciji med volilnimi enotami sprejelo jasno in nedvomno stališče, da takšno oblikovanje oz. določitev volilnih enot pomeni kršitev enakosti volne pravice ter da takšna razdelitev oz. določitev volilnih enot nedvomno ni v skladu s prvim odstavkom 20.člena Zakona o lokalnih volitvah ter je zato v obeh zadevah odloka o določitvi volilnih enot, ki so niso v skladu z veljavno zakonodajo ter so v nasprotju z določili ustave razveljavilo, kar je nedvomno potrebno tudi v primeru volilnih enot v občini Dobrovnik.

Predlagatelj predlaga, da se mu povrnejo stroški postopka v predmetni zadevi po podanem stroškovniku. 1. odstavek 34. člena ZustS v postopku pred ustavnim sodiščem določa, da vsak udeleženec nosi svoje stroške postopka, če sodišče ne odloči drugače. Predlagatelj je prepričan, da so v konkretnem primeru podane okoliščine oz. pogoji, na podlagi katerih bi Ustavno sodišče RS moralo odločiti, da mora stroške predmetnega postopka predlagatelju povrniti občina Dobrovnik. Prredvsem zaradi tega, ker gre s predmetno pobudo za zavarovanje oz. odpravo očitnih nezakonnosti in ustavnih načel volilne pravice in dejstva, da so v zvezi z podobnimi oz. praktično istimi zadevami že bile izdane odločbe Ustavnega sodišča RS, pa kljub temu občina Dobrovnik ni storila ničesar oz. volilnih enot oblikovala na ustrezen način s katerimi bi bila zagotovljena enakost volilne pravice. Dejansko je v konkretnem primeru šlo oz. s strani občine Dobrovnik gre za zavestno vztrajanje in ohranjanje nezakonitega oz. celo proti ustavnega modela formiranja oz. razdelitve volilnih enot in je tako bila oz. je pobuda predlagatelja nujna za vzpostavitev zakonitega oz. z Ustavo RS ustreznega stanja glede formiranja volilnih enot. Nenazadnje gre oz. predlog predstavlja zavarovanje pravnega interesa vseh prebivalcev občine Dobrovnik in bi bilo oz. je vsekakor potrebno predlagatelju priznati povrnitev stroškov predmetnega postopka v skladu z Odvetniško tarifo po navedenem stroškovniku:

- vloga, s katero se začne postopek pred ustavnim sodiščem za oceno
ustavnosti in zakonitosti predpisov in splošnih aktov (1.točka tar. št. 7 OT) 2.000 tč.
- materialni stroški (11. člen OT) 2%+1%
- DDV-vpogled v register zavezancev (12.člen OT) 22%

v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od poteka roka za prostovoljno izpolnitev obveznosti dalje do plačila.

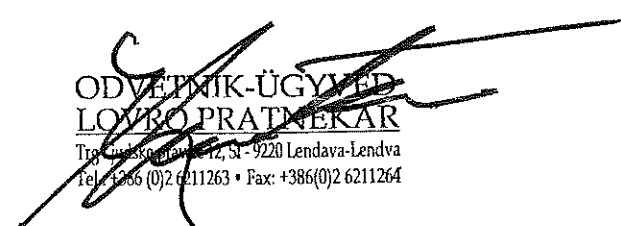
- Zaporedna št. 1. - Pooblastilo;
2. -Potrdilo o stalnem prebivališču z dne 26.10.2022;
3. -Odlok o določitvi volilnih enot za izvedbo lokalnih volitev v Občinski svet občine Dobrovnik z dne 6.9.2002;
4. -Uradne objave Občine Dobrovnik (št. 6 z dne 31.8.2022) v katerih je objavljen Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o določitvi volilnih enot za izvedbo lokalnih volitev v Občinski svet občine Dobrovnik (stran 6);
5. -Podatki iz SiStat o prebivalcih za naselja Žitkovci, Strehovci in Dobrovnik;
6. -Podatki o številu volilnih upravičencev za redne volitve v občinske svete in županov z dne 5.9.2022 za Volilne enote 1.,2.,3.,in 4. v občini Dobrovnik.

Kraj in datum

Lendava, 28.10.2022

Podpis vložnika

István Kovács po pooblaščenju odvetniku Lovru
Pratnekar

ODVETNIK-ÜGYVED
LOVRO PRATNEKAR
Trg. in poslovalnica 12, SI-9220 Lendava-Lendva
tel: +386 (0)2 6211263 • Fax: +386(0)2 6211264

